การให้ความหมายความเป็นชายและการมีเพศสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อรูปแบบของพฤติกรรมการมีส่วน ร่วมของผู้ชายในการวางแผนครอบครัว (MASCULINITY AND SEXUAL MEANINGS THAT ARE RELATED WITH MALE INVOLVEMENT IN FAMILY PLANNING)

อนุชิต สว่างแจ้ง 4337097 SHMS/M

ศศ.ม. (สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข)

กณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: พิมพวัลย์ บุญมงคล, M.A., Ph. D., สุชีลา ตันชัยนันท์, M.A.

บทคัดย่อ

การศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการให้ความหมายเรื่องความเป็นชาย รูปแบบการ รับรู้การมีส่วนร่วมในการวางแผนครอบครัว และการให้ความหมายเรื่องเพศสัมพันธ์ ที่ส่งผลต่อ รูปแบบของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ชายในการวางแผนครอบครัว การศึกษาครั้งนี้ใช้ ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ทำการคัดเลือกพื้นที่ในการศึกษาแบบเจาะจง ในหมู่ 6 ตำบลกิเลน และ หมู่ 3 ตำบลช้างข้าม อำเภอท้ายไร่ จังหวัดตราด และเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบ เจาะลึก การสนทนากลุ่มและการให้ข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และนำเสนอโดยวิธีการบรรยายหรือการเล่าเรื่องราว รายละเอียด และแปรผลโดยการใช้แนวคิดด้านเพศสภาพ (Gender perspective)

จากการศึกษาพบว่าผู้ชายที่ให้ความหมายความเป็นชายในแนวสารัตถะนิยม บุคถิกภาพ บทบาทเพศที่ ตายตัวและความเป็นใหญ่ด้านเพศวิถี มีการให้ความหมายเรื่องเพศสัมพันธ์และมี ความสัมพันธ์เชิงอำนาจในลักษณะที่กดขึ้มรรยา และมีการรับรู้ว่าการกำหนดจำนวนบุตร ระยะท่าง ในการมีบุตรเป็นหน้าที่ของสามี ส่วนการเป็นผู้คุมกำเนิดและการเลือกวิธีการคุมกำเนิดเป็นหน้าที่ของภรรยา ซึ่งพบว่าผู้ชายในกลุ่มนี้ผลักภาระเรื่องการวางแผนครอบครัวให้กับภรรยาทั้งหมดและ บางคนยังเป็นผู้กำหนดจำนวนบุตรและระยะท่างในการมีบุตรเอง ส่วนผู้ชายที่ให้ความหมาย ความเป็นชายในแนวสารัตถะนิยม บุคลิกภาพและบทบาทเพศที่ตายตัว มีการให้ความหมายด้านเพศ สัมพันธ์และมีความสัมพันธ์เชิงอำนาจกับภรรยาในลักษณะกึ่งกดขี่กึ่งเท่าเทียม และมีการรับรู้ว่า ต้องมีส่วนร่วมกับภรรยาในการกำหนดจำนวนบุตร ระยะท่างในการมีบุตร ส่วนการเป็นผู้คุมกำเนิด และการเลือกวิธีการคุมกำเนิดเป็นหน้าที่ของภรรยา พบว่าผู้ชายในกลุ่มนี้ร่วมกับภรรยาในการ กำหนดจำนวนบุตรและระยะท่างในการมีบุตร ส่วนการเป็นคนคุมกำเนิดและเลือกวิธีคุมกำเนิด ผลักภาระให้ภรรยา สำหรับผู้ชายที่มีการให้ความหมายด้านเพศสัมพันธ์และความสัมพันธ์ เชิงอำนาจ กับภรรยา รวมถึงการรับรู้ว่าผู้ชายต้องมีส่วนร่วมด้านการวางแผนครอบครัวกับภรรยาในลักษณะเท่าเทียม กัน ซึ่งพบว่าผู้ชายในกลุ่มนี้มีส่วนร่วมด้านการวางแผนครอบครัวกับภรรยาในลักษณะเท่าเทียมกัน ซึ่งพบว่าผู้ชายในกลุ่มนี้มีส่วนร่วมด้านการวางแผนครอบครัวกับภรรยาในลักษณะเท่าเทียมกัน ซึ่งพบว่าผู้ชายในกลุ่มนี้มีส่วนร่วมด้านการวางแผนครอบครัวกับภรรยาในลักษณะเท่าเทียมกัน

จากการศึกษาสะท้อนให้เห็นว่าในสังคมยังมีความเชื้อที่ผิดในเรื่องของการให้ความ หมายเกี่ยวกับบทบาทเพสและเพศวิถีอยู่อย่างมาก ดังนั้นจึงควรรื้อถอนองค์ความรู้ดังกล่าว โดยการ จัดหลักสูตรให้ผู้ชายในสังคมไทยมีการรับรู้ถึงบทบาททางเพสในทางบวก (Positive Role Model) รวมถึงควรปรับเปลี่ยนองค์ความรู้ในเรื่องเพศวิถีว่าการมีเพสสัมพันธ์ไม่ใช่เป็นการตอบสนอง ความต้องการทางเพส แต่การมีเพสสัมพันธ์เป็นเรื่องของความสุขและนำมาซึ่งความอบอุ่นและการให้กำลังใจซึ่งกันและกัน ซึ่งจะทำให้เกิดการร่วมแบ่งปันกันระหว่างเพสชายและเพสหญิง และไม่ ผลักภาระทางด้านอนามัยเจริญพันธ์ให้แก่ผู้หญิงเป็นผู้รับภาระเพียงผู้เดียวอีกต่อไป

คำสำคัญ : ความเป็นชาย / การให้ความหมายเรื่องเพศวิถี / การมีส่วนร่วมของเพศชาย / การวางแผนครอบครัว

202 หน้า ISBN 974-04-3846-6

TE 159518

MASCULINITY AND SEXUAL MEANINGS THAT ARE RELATED WITH MALE INVOLVEMENT IN FAMILY PLANNING.

ANUCHIT SAWANGJANG 4337097 SHMS/M

M.A. (MEDICAL AND HEALTH SOCIAL SCIENCES)

THESIS ADVISORS: PIMPAWUN BOONMONGKOL,M.A., Ph.D., SUCHEELA TANCHAINUN, M.A.

ABSTRACT

This study which used a qualitative research methodology aims to examine the meaning of masculinity and sexual acts, cognitive patterns of male involvement in family planning and the meaning of sexual and masculinity relations related to male involvement in family planning. 2 communities of 2 districts were selected as research sites. The research methods used were in-depth interviews, focus group discussions and key-informant interviews. Content analysis utilized, as data analysis methods, narrative writing and case studies for presenting data. Data analysis was based on the perspective of gender.

It was found that the men who defined masculinity as essentially based on personality traits, a rigid gender role and male domination of sexuality would tend to maintain male dominant sexual meaning. These groups of men tended to exercise male dominant power over their wives in the sexuality domain. They were likely to perceive their own role in determining the spacing and limiting the number of child births, however, they perceived that the wives should choose and use the contraceptive methods. These men tended to leave the responsibilities for family planning to their wives. Although some men from this group withdrew their own responsibility in using or choosing contraceptive methods, they tended to determine the spacing and limit of the number of child births. The second group of men, the men who defined masculinity as essentially based on personality traits, and a rigid gender role, would tend to have some degree of male dominant sexuality and exercise mild forms of power domination of their wives in the sexuality domain. These groups of men tended to perceive that they must participate with their wives in determining the spacing and limiting the number of child births, however they tended to believe that their wives should be the one to choose the types of contraceptive methods and use them. These groups of men tended to join work with their wives in determining the spacing and limiting the number of child births and left their wives to be the ones who should choose and use the contraceptive methods. For the third group of men, the men who defined masculinity as essentially based on personality traits and a flexible gender role, tended to have equal relations with their wives in the sexuality domain. They tended to perceive male involvement in family planning decisions of spouses as important. These groups of men tended to participate in the family planning of their family.

The result of the study reflects the social misbeliefs regarding gender and sexuality. So, the misbeliefs should be deconstructed and a body of knowledge based on positive role models should be reconstructed through a sexuality curriculum. Moreover, the body of knowledge on sexuality should be reformed, that is, sexual acts are not only a response to sexual desire, but also lead to happiness, and spiritual encouragement. It can also bring about male and female participation in reproductive health, without leaving the responsibilities only to the women.

KEY WORDS: MASCULINITY/ SEXUAL MEANING/ MALE INVOLVEMENT/ FAMILY PLANNING

202 P. ISBN 974-04-3846-6